

HRVATSKI ŠPORTSKI MUZEJ

Preventivno su tijekom 2009 godine zaštićene zbirke građe Hrvatskog športskog muzeja. Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode izdao je 30. travnja 2009 godine Riješenje pod brojem: Klasa: UPI/-612-08/2009-03/65 AT, Riješenje je izradila Andrijana Tadić (prof. povijesti umjetnosti), a potpisala pročelnica Doris Kažimir (dipl. ing. arhitekture).

U srpnju 2009 godine, na inicijativu Ministarstva kulture Republike Hrvatske, Muzejski dokumentacijski centar na čelu s ravnateljicom Višnjom Zgagom, formirao je Komisiju u sastavu: Markita Franulić (viša dokumentalistica), Želimir Laszlo (konzervator savjetnik), mr. sci Snježana Radovanlija Mileusnić (viša knjižničarka), Doroteja Živčec (informatičarka) izradila je detaljnu analizu stanja s prijedlozima za poboljšanje rada Hrvatskog športskog muzeja. Projekt ima 25 stranica i ilustriran je s 18 fotografija. U Projektu je preporučeno hitna izmjena uvjeta rada Muzeja u kojem u čuvaonicama od 120 kvadratnih metara, radi troje zaposlenika. Uvjeti ne odgovaraju zakonskim propisima i ugrožavaju stanje građe i zdravlje zaposlenika.

U listopadu 2009 godine, Gradski ured za imovinu je Hrvatskom športskom muzeju dodijelio na godišnje korištenje prostor na drugom katu zgrade u Praškoj 2. Nakon trojednog pakiranja, preseljavanja i smještavanja na novu adresu, i ujedno ličenja zidova prostora, Muzej sada radi u primjerenim uvjetima. U dio Muzeja od 250 kvadratnih metara bit će smješten stalni postav na elaboratu kojeg se upravo radi.

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.1. Kupnja

- Od atletičarke Đurđe Fočić Šourek kupljena je trofejna građa i sportska oprema iz 60 – tih godina
- Od Nenada Kopuna je kupljen katalog tvornice Griesbach i Knaus iz 1930 godine
- Od antikvara Igora Jovića je tijekom godine u osam navrata kupljeno: albumi Živka Prebega i škole Andrija Štampar, dva para drvenih skija, romobil, dvije sportske kacige, tri biljarska štapa, klizaljke, teniski I badminton reket, mačevalačka maska,

kožna aktovka, album hemeroteke iz atletike, monskije, plakata, ragbi lopte, mornarske ljestve, knjiga i fotografija.

1.3. Darovanje

- ŠPU Sarajevo darovala monografiju škole
- MDC darovao pet kataloga izložbi
- Ranka Marjanović je posjetila Muzej, fotografirala se sa ranije darovanom građom i poklonila dvije diplome.
- Oto Bobek iz Zagreba darovao monografiju o Stjepanu Bobeku Fredija
- Kramera
- Zoran Vukelić iz Zagreba je darovao plakat o auto utrkama na
- Velesajmu 1976. i pet brošura o biciklizmu.
- Tereza Korak iz Zagreba darovala kalendar o konjičkom
- športu iz 2007.
- Djelatnici iz streljačkog športa, Dragutin Vrbek i Pero Stojnić
- darovali su komplet medalja sa 49. Svjetskog prvenstva u strelštvu.
- Nogometaš Zagreba Stanko Bubanj darovao zviždaljku iz 70 – tih
- prošlog stoljeća.
- Ladislava Horak Jergović iz Zagreba darovala šest knjiga
- Nikola Turk iz Zagreba darovao je trideset plakata iz rekreacije, atletike boksa i rukometa.
- Josip Šuste iz Zagreba darovao je pravilnike, izvještaje i zapisnike
- športskih saveza i Hrvatske športske sloge.
- Jasna Markulin Iz Zagreba darovala građu svoga supruga gimnastičara
- Marcela Markulina: diplome, medalje i četiri albuma s fotografijama.
- Ivana Deur iz Zagreba poklonila koturaljke iz 70 – tih godina prošlog
- stoljeća.
- Ivana Mihaljinec iz Zagreba darovala je knjige o šahu i ribolovu.
- Željko Jamičić iz Zagreba darovao je knjigu Sve o sportu
- Ivan Bojanić darovao je tablu poštanskih maraka Olimpijskih igara iz Ujedinjenih
- nacija

1.7. Ostalo

Prikupljanje suvremene građe

Rad u Muzeju usmjeren je na prikupljanje stare građe, ali i na onu koja se svakodnevno producira. Sustavno pratimo športska događanja, a predmete, koji se tom prilikom proizvedu nastojimo prenijeti u fundus Muzeja.

- Nekoliko športskih saveza je darovalo knjige, časopise,
- plakate, tiskovine i trofejne predmete (oko 130).
- Hrvatski olimpijski odbor je darovao domaće i strane časopise, trofejne predmete i zastavice.

2. ZAŠTITA

Svaki se predmet prilikom preuzimanja nove građe očisti i prema vrsti materijala, sprema na adekvatno mjesto u odjel kojem pripada. Težimo da zaštita spriječi mogućnost oštećenja ili brzog propadanja bilo kojeg predmeta.

Tijekom 2009. Majda Begić je restaurirala dva stolca i putnu torbu iz ostavštine Franje Bučara.

3. DOKUMENTACIJA

Zbirka medalja i značaka - trofejni predmeti

Kompjutorski program "Promus" je posebno prilagođen inventiranju športskih trofejnih predmeta. U program je moguće upisati 42. varijable vezanih uz pojedini predmet. Svaki inventirani predmet se sprema zajedno sa ispisanom karticom, formata A4, na određeno mjesto. Pretraživanjem se mogu dobiti podaci o osobi kojoj taj predmet pripada, o drugim njegovim predmetima, pripadajućom športskom granom, organizacijama i drugim varijablama. U programu Excell upisuju se podaci koji su ujedno i Knjiga ulaska građe. Do kraja 2009 godine je otvoreno 900 dosjea za vremensko razdoblje od 1946. do 2009. godine i upisano 1. 250 imputa. Do prosinca 2009 godine ukupno u program Promus upisano i katalogizirano 5.864 predmeta. Izvan tog broja je u posebno prilagođenom Promusu inventirano 460. predmeta iz trofejne zbirke preminulog košarkaša Dražena Petrovića. Tijekom 2009. inventirano je ukupno 924 predmeta. U Zbirci Medalja i značaka katalogizirano je ukupno 4593 predmeta, od toga tijekom 2009 godine 431. predmet.

Zbirka fotografija

Postojeću zbirku fotografija rasporedili smo u fascikle prema strukama tj. športskim granama i drugim tematskim cjelinama vezanim uz tjelovježbu i šport kao npr. medicina, međunarodne športske priredbe, proizvođači športske opreme, umjetnost, novinarstvo i dr. Kod struka gdje postoji veliki broj fotografija, fascikli su vremenski određeni. Sve fotografije prikupljene tijekom 2009. godine stavili smo u pripadajući fascikl. Iz fascikla koje smo sređivali po kronologiji izdvojili smo nekoliko stotina portreta, ekipa i objekata, koje smo uložili u dosjee športaša i športskih djelatnika, objekata i organizacija. Negativi se također prema struci spremaju u albume. Na taj ih je način tijekom 2009. godine spremljeno oko dvije stotine.

Zbirka diploma i plakata

Tijekom 2009. pristiglo je pedesetak novih plakata i isto toliko diploma.

Tijekom godine katalogizirane su u Promusu 304 diplome.

Sa inventiranjem plakata počelo se 2005. godine nabavom programa M++. Ukupno je evidentirano 311 plakata.

Zbirka opreme i rekvizita

Tijekom godine dobavljeno je dvadesetak predmeta. Ukupano je katalogizirano 593 predmeta od koji tijekom 2009 godine 125.

Zbirka zastavica i drugih tekstilnih predmeta

Tijekom godine je prikupljeno dvadeset jedinica, ukupno je inventirano 414 predmeta od kojih 61 tijekom 2009 godine.

Zbirka tiskovina, kataloga i kalendara

Pristiglo je oko tri stotine novih jedinica. Kompjutorska obrada još nije počela.

Biografije

Arhivski fond biografija sadrži oko 5.500 dosjea športaša i športskih djelatnika. Dosjei se svakodnevno nadopunjavaju novim podacima, ličnim dokumentima, originalnim rukopisima, fotokopijama, izrescima iz novina i fotografijama. Tijekom 2009. uloženo je oko pedeset novih dosjea. Tijekom 2009 godine, kupljen je program BIOSPORT u koji se upisuju podaci sportaša i sportskih djelatnika. Tijekom godine, upisani su podaci za 1088 osoba.

Diplomski radovi, magisteriji i doktorske disertacije

Pristiglo je desetak novih radova. Složeni su prema športskim granama odn. strukama u arhivske kutije. Kompjutorska obrada još nije počela.

Digitalizacija fotografija, negativa i dokumenata

Predlošci su su svrstani u failove kao npr: atletika, Hrvatski sokol, Kineziološki fakultet, portreti i td. (ukupno 36 failova). Digitalizirano je 22.000 predložaka.

INDOK - muzeja

Svi događaji vezani uz djelatnost muzeja svakodnevno se zapisuju u Wordu, a značajni događaji se fotografiraju. Fotografiraju se i dijelovi grada, zgrade i dvorane koje imaju važnost za povijest tjelovježba i športa. U fondu INDOK-a je do sada spremljeno oko 5000 fotografija, pozitiva i svi negativi. Tijekom 2009. spremljeno 600 novih fotografija koje ilustriraju rad muzeja. Negativi se spremaju u knjige negativa, a fotografije u kovertu po temama.

Arhiva – dokumenti

Dokumenti su raspoređeni po strukama, odn. športskim granama i ostalim strukama vezanim uz tjelovježbu i šport. Tijekom 2009. dobavljeno je 1.m novih dokumenata. Dokumenti se spremaju u arhivske kutije. Do sada je građa spremljena u 324 kutije.

4. KNJIŽNICA

Po svojoj formi i namjeni biblioteka Hrvatskog športskog muzeja spada u specijalne knjižnice znanstvenog tipa i namjenjena je posebnoj vrsti korisnika. Donacijama i otkupom tijekom 2009. godine u biblioteku je pristiglo oko pet stotina starih knjiga, dvadesetak novih i tri stotine primjeraka časopisa. Građa knjižnice je sortirana po temama (povijest športa, sokolstvo, športovi na vodi, borilački športovi, športovi na snijegu i ledu, športska medicina, ostališ portovi i td.) i smještena na policama u posebnoj prostoriji. Fond knjižne građe se obrađuje i unosi u programu katalogizacije "KNJIGA - 7". Tijekom 2009. godine evidentirano je i uneseno knjiga, pa ih je ukupno evidentirano 4000, Muzejskom se bibliotekom svakodnevno koriste, suradnici Leksikografskog zavoda, muzealci, novinari, istraživači povijesti športa, studenati, nastavnici, učenici i dr. Tijekom 2009. bilo ih je oko pedeset.

6. STRUČNI RAD

6.5. Posudbe i davanje na uvid

- Muzeju u Koprivnici posuđeni su eksponati za izložbu o biciklizmu.
- Muzeju grada Zagreba posuđeni su rekviziti za aktivnosti tijekom poklada.
- J. Goršeu iz Metlike ustupana je građa s temom Jugosl. nogometa 1919.-90.
- Svakodnevno surađujemo s Z. Jurešom, voditeljem Muzeja - arhiva Hrvatskog zrakoplovnog saveza.
- Novinama Jutarnji list posuđene su dvije štafetne palice
- Predavači iz predmeta Povijest športa na Fakultetu za šport u Ljubljani Tomaž Pavlin i Zrinko Čustonja iz Zagreba više puta su koristili građu muzeja.
- Društvo Češka beseda koristilo je građu za snimanje filma o Česima u Hrvatskoj
- Građa muzeja dana je na korištenje Leksikografskom zavodu Miroslav Krleža, redakciji Sportskih novosti, Hrvatskom radiju i televiziji i brojnim učenicima i studentima zagrebačkih škola i fakulteta.

10. IZDAVAČKA DJELATNOST

U časopisu Hrvatskog olimpijskog odbora "Olimp" dvanaest stranica posvećeno je separatu pod nazivom "Povijest hrvatskog športa". Urednik ovog priloga je Zdenko Jajčević. Autori članaka, teme i fotografije u člancima vezani su uz Hrvatski športski muzej.

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

Predavanja

U prostorijama Muzeja održano je nekoliko predavanja učenicima zagrebačkih škola. Pet predavanja na temu "Šport u Hrvatskoj" Zdenko Jajčević je održao studentima Kineziološkog fakulteta u okviru obavezne nastave. U osnovnoj školi Jabukovac održao je predavanje Udruženju nastavnika povijesti zagrebačkih škola na temu "Razvoj športa u Zagrebu". Predavanje "Antičke olimpijske igre" održao je učenicima XIII. Gimnazije u Zagrebu.

Seminari

Studentima Kineziološkog fakulteta Zdenko Jajčević je u prostorijama Muzeja održao petnaest jednosatnih seminara o športskoj muzeologiji.

Specijalna vodstva

Muzej su tijekom 2008. godine obišli brojni športaši, športski djelatnici, muzealci i osobe narazličitijeg profila (oko stotinu).

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

Suradnja sa javnim medijima

Građa muzeja korištena je u realizaciji nekoliko emisija Hrvatske televizije, npr. Dogodilo se na današnji dan i Znanstvena petica.